

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

YSTADEGAU, DOGFENNU

Gwrthdrawiadau ffyrdd wedi'u cofnodi gan yr heddlu: Ionawr i Fawrth 2024 (dros dro)

Data am ddifrifoldeb yr anafiadau a'r math o ddefnyddiwr
ffordd ar gyfer Ionawr i Fawrth 2024.

Cyhoeddwyd gyntaf: 31 Gorffennaf 2024

Diweddarwyd ddiwethaf: 31 Gorffennaf 2024

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-wedi-u-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Cynnwys

Cyflwyniad

Gwrthdrawiadau

Anafiadau

Nodiadau

Manylion cyswllt

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Cyflwyniad

Mae'r data a gyflwynir yma yn adlewyrchu'r gwrthdrawiadau ar y ffyrdd lle y cafwyd anafiadau personol a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru rhwng mis Ionawr a mis Mawrth (Ch1) 2024. Er mai'r data hyn yw'r ffynhonnell wybodaeth fwyaf manwl a dibynadwy am wrthdrawiadau ac anafiadau ar y ffyrdd, nid ydynt yn rhoi cofnod cyflawn o'r holl ddigwyddiadau o'r fath.

O ystyried y diddordeb cynyddol mewn data am wrthdrawiadau ers cyflwyno'r terfyn cyflymder diodyn o 20mya ar 17 Medi 2023, rydym yn cyhoeddi hwn ochr yn ochr â'r tablau data chwarterol rheolaidd i grynhoi canlyniadau allweddol ac i helpu i ddehongli a deall yr wybodaeth. Hefyd, cyhoeddodd [ddiweddariad y Prif Ystadegydd](#) ar 'ddealld ystadegau ar wrthdrawiadau ac anafiadau ar y ffyrdd' ar 24 Mai 2024.

Caiff yr holl ddata sylfaenol eu [cyhoeddi ar StatsCymru](#), a'n [dangosfwrdd gwrthdrawiadau ar y ffyrdd](#).

Mae'r data ar gyfer Ch1 2024 yn ddata dros dro a bydd yn destun adolygiad posibl yn y dyfodol. Caiff gwybodaeth fanwl am ansawdd ei chyhoeddi yn yr [adroddiad ansawdd](#) cysylltiedig.

Gwrthdrawiadau

Caiff data cyfres amser dros y tymor hir eu cyflwyno yn ein [datganiad ystadegol blynyddol](#) ac mae'r data yn dangos gostyngiad hirdymor yn nifer y gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru.

Yn Ch1 2024, cafwyd 606 o wrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru, ac o'u plith roedd:

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

- 16 (3%) yn angheuol
- 163 (27%) yn wrthdrawiadau difrifol
- 427 (70%) yn fân wrthdrawiadau

Mae cyfanswm y gwrthdrawiadau 18% yn llai nag yn y chwarter blaenorol (737) ac 17% yn is nag yn yr un chwarter yn 2023 (733).

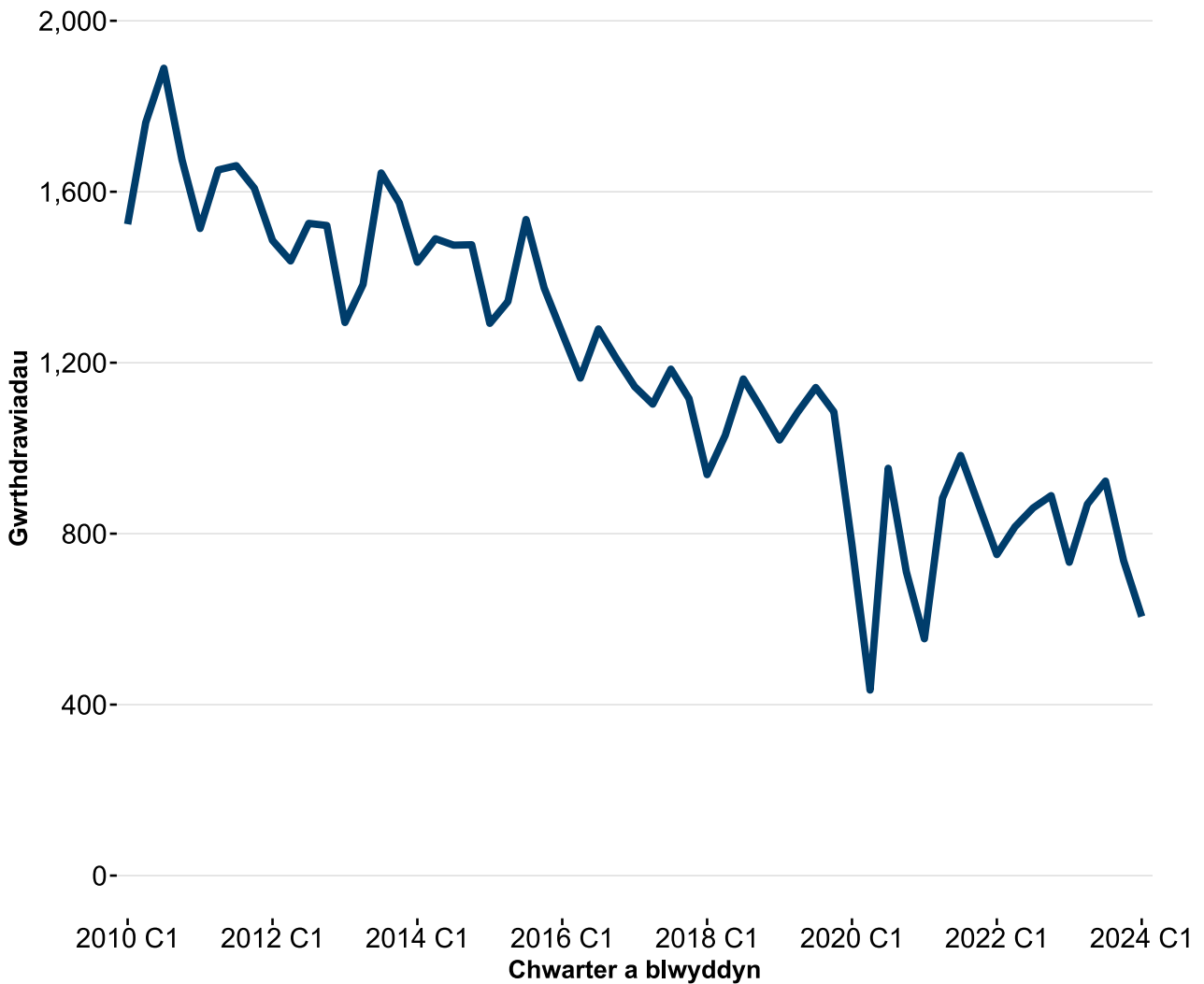
Nifer y gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yn Ch1 2024 yw'r ffigur chwarterol isaf a gofnodwyd yng Nghymru y tu allan i gyfnod COVID-19. Fodd bynnag, mae nifer y gwrthdrawiadau ffyrdd chwarterol yng Nghymru wedi bod yn gostwng yn raddol yn gyffredinol dros y degawd diwethaf a gall ffigurau chwarterol fod yn gyfnewidiol. Dylid cymryd gofal wrth ddehongli'r data hyn dros gyfnod byr.

Ffigur 1: Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru fesul chwarter, Ch1 2010 i Ch1 2024

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Disgrifiad o Ffigur 1: Mae'r siart llinell yn dangos cyfres amser ar gyfer nifer y gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru fesul chwarter rhwng Ch1 2010 a Ch1 2024. Mae nifer y gwrthdrawiadau ffyrdd chwarterol wedi gostwng yn gyson dros y degawd diwethaf.

Ffynhonnell: Ystadegau gwrthdrawiadau ffyrdd, Llywodraeth Cymru

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Terfyn cyflymder 20mya a 30mya ar y ffyrdd

Daeth y rhan fwyaf o'r ffyrdd a oedd yn 30mya yn 20mya ar 17 Medi. O ystyried bod llawer mwy o ffyrdd bellach yn ffyrdd 20mya (cynnydd o ryw 870km i 13,000km), a bod llawer llai yn 30mya (gostyngiad o ryw 13,100km i 980km), mae'r adran hon yn ystyried gwrthdrawiadau a ddigwyddodd ar bob ffordd 20mya a 30mya (wedi'u cyfuno).

Yn Ch1 2024, roedd 316 o wrthdrawiadau ar ffyrdd â therfynau cyflymder 20mya a 30mya (wedi'u cyfuno). O'r rhain, roedd 5 yn wrthdrawiadau angheuol, 69 yn ddifrifol a 242 yn fân wrthdrawiadau.

Mae nifer y gwrthdrawiadau ar ffyrdd 20mya neu 30mya 17% yn is nag yn y chwarter blaenorol (379) a 25% yn is nag yn yr un chwarter yn 2023 (421).

Nifer y gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd ar ffyrdd 20mya neu 30mya yn Ch1 2024 yw'r ffigur chwarterol isaf a gofnodwyd yng Nghymru y tu allan i gyfnod COVID-19. Yn gyffredinol, mae'r nifer hwn wedi bod yn gostwng dros y degawd diwethaf.

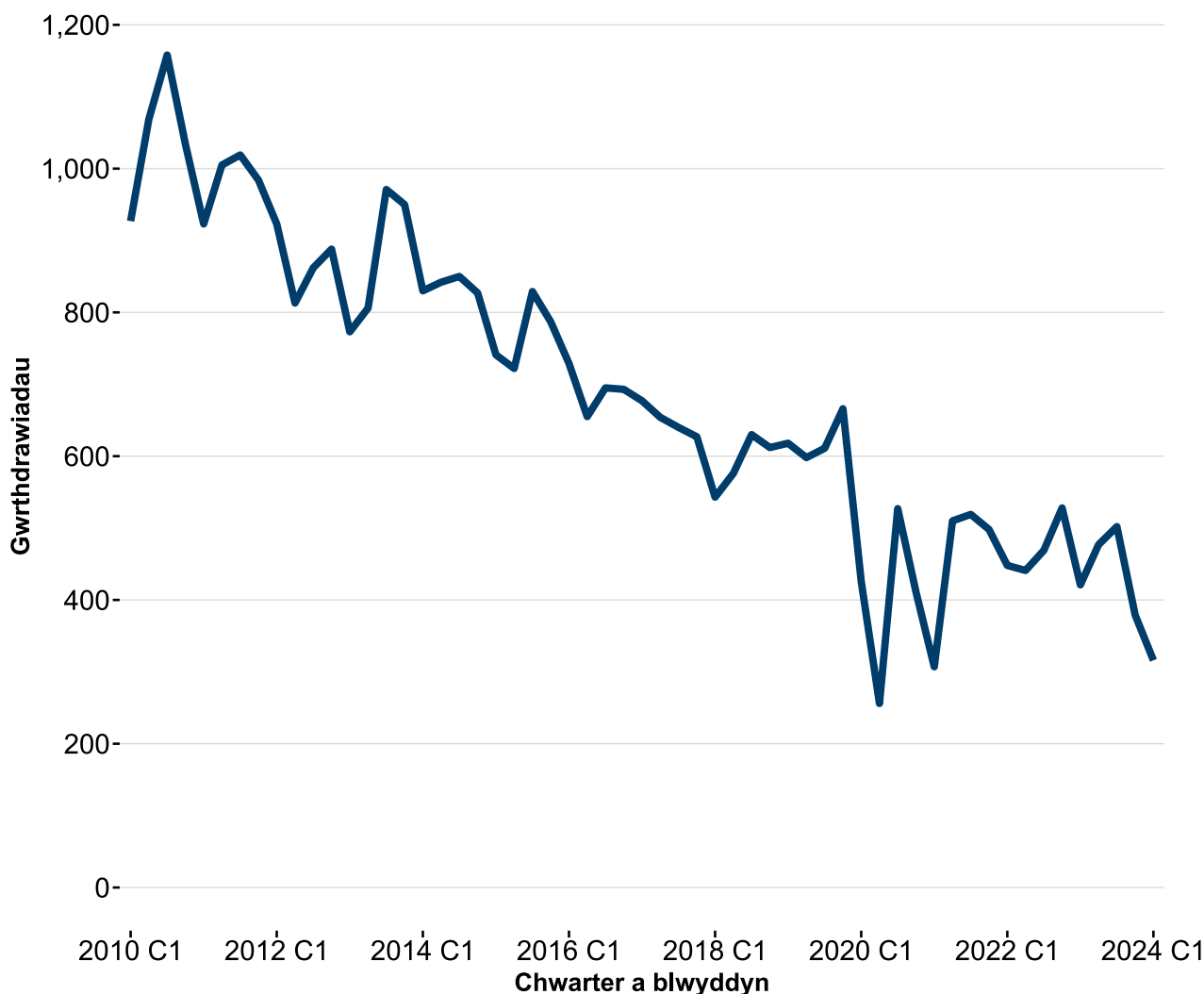
Ar hyn o bryd mae data am wrthdrawiadau ar y ffyrdd ar ôl y newid i'r terfyn cyflymder diodyn o 20mya wedi'u cyfyngu i gyfnod byr o amser (17 Medi 2023 i 31 Mawrth 2024) ac mae'n gyfnewidiol dros y tymor byr. Dylid cymryd gofal wrth ddehongli'r data hyn dros gyfnod byr. Byddwn yn parhau i fonitro hyn dros amser wrth i fwy o ddata ddod ar gael. Mae **diweddariad ein Prif Ystadegydd** yn cynnwys rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-wedi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ffigur 2: Gwrthdrawiadau ar ffyrdd sydd â therfyn cyflymder o 20mya neu 30mya (wedi'u cyfuno) a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru fesul chwarter, Ch1 2010 i Ch1 2024

Disgrifiad o Ffigur 2: Mae'r siart llinell yn dangos cyfres amser ar gyfer gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd ar ffyrdd sydd â therfyn cyflymder o 20mya neu 30mya (wedi'u cyfuno) yng Nghymru fesul chwarter rhwng Ch1 2010 a Ch1 2024. Mae nifer y gwrthdrawiadau ar ffyrdd 20mya neu

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-wedi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

30mya fesul chwarter wedi gostwng yn gyson dros y degawd diwethaf.

Ffynhonnell: Ystadegau gwrthdrawiadau ffyrdd, Llywodraeth Cymru

Anafiadau

Gall gwrthdrawiadau unigol ar y ffyrdd arwain at anafiadau i lawer o bobl, sy'n amrywio o ran difrifoldeb.

Yn Ch1 2024, cafodd 811 o bobl eu hanafu mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd yng Nghymru, ac o blith yr anafiadau hyn:

- cafodd 16 (2%) eu lladd
- cafodd 188 (23%) o bobl eu hanafu'n ddifrifol
- cafodd 607 (75%) fân anafiadau

Mae cyfanswm yr anafiadau 17% yn is nag yn y chwarter blaenorol (982) a 16% yn is nag yn yr un chwarter yn 2023 (968).

Nifer yr anafiadau mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yn Ch1 2024 yw'r ffigur chwarterol isaf a gofnodwyd yng Nghymru y tu allan i gyfnod COVID-19. Yn gyffredinol, mae'r nifer hwn wedi bod yn gostwng dros y degawd diwethaf.

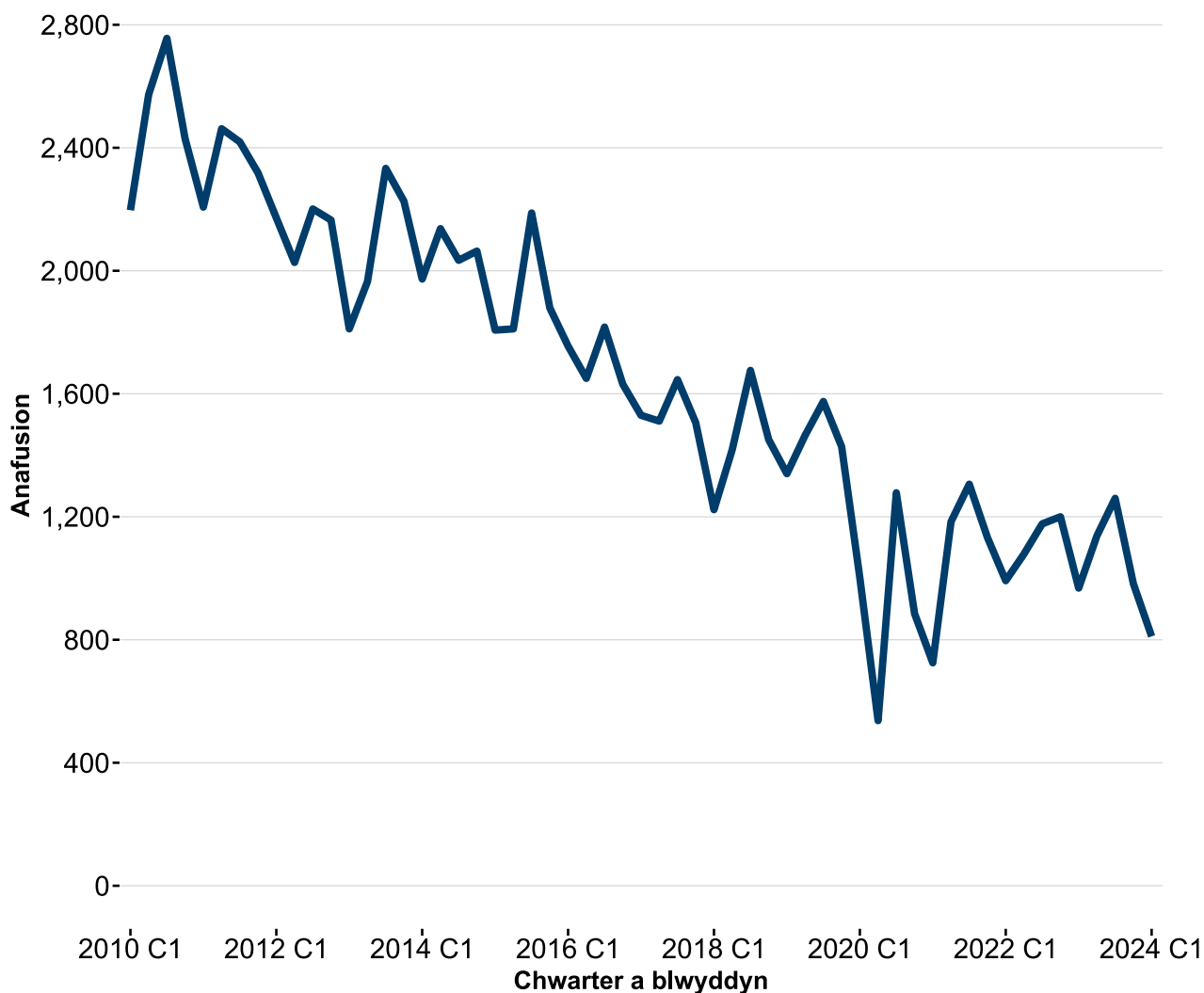
Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ffigur 3: Anafiadau mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd yng Nghymru fesul chwarter, Ch1 2010 i Ch1 2024

Disgrifiad o Ffigur 3: Mae'r siart llinell yn dangos cyfres amser ar gyfer nifer yr anafiadau mewn gwrthdrawiadau ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd yng Nghymru fesul chwarter rhwng Ch1 2010 a Ch1 2024. Mae nifer yr anafiadau chwarterol wedi gostwng yn gyson dros y degawd diwethaf.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ffynhonnell: Ystadegau gwrthdrawiadau ffyrdd, Llywodraeth Cymru

Terfyn cyflymder 20mya a 30mya ar y ffyrdd

Yn Ch1 2024, cafodd 377 o bobl eu hanafu mewn gwrthdrawiadau ar ffyrdd sydd â therfynau cyflymder o 20mya a 30mya (wedi'u cyfuno). O blith yr anafiadau hyn, roedd 5 yn angheuol, 73 yn ddifrifol a 299 yn fân anafiadau.

Mae nifer yr anafiadau ar ffyrdd 20mya neu 30mya 19% yn is nag yn y chwarter blaenorol (463) a 26% yn is nag yn yr un chwarter yn 2023 (510).

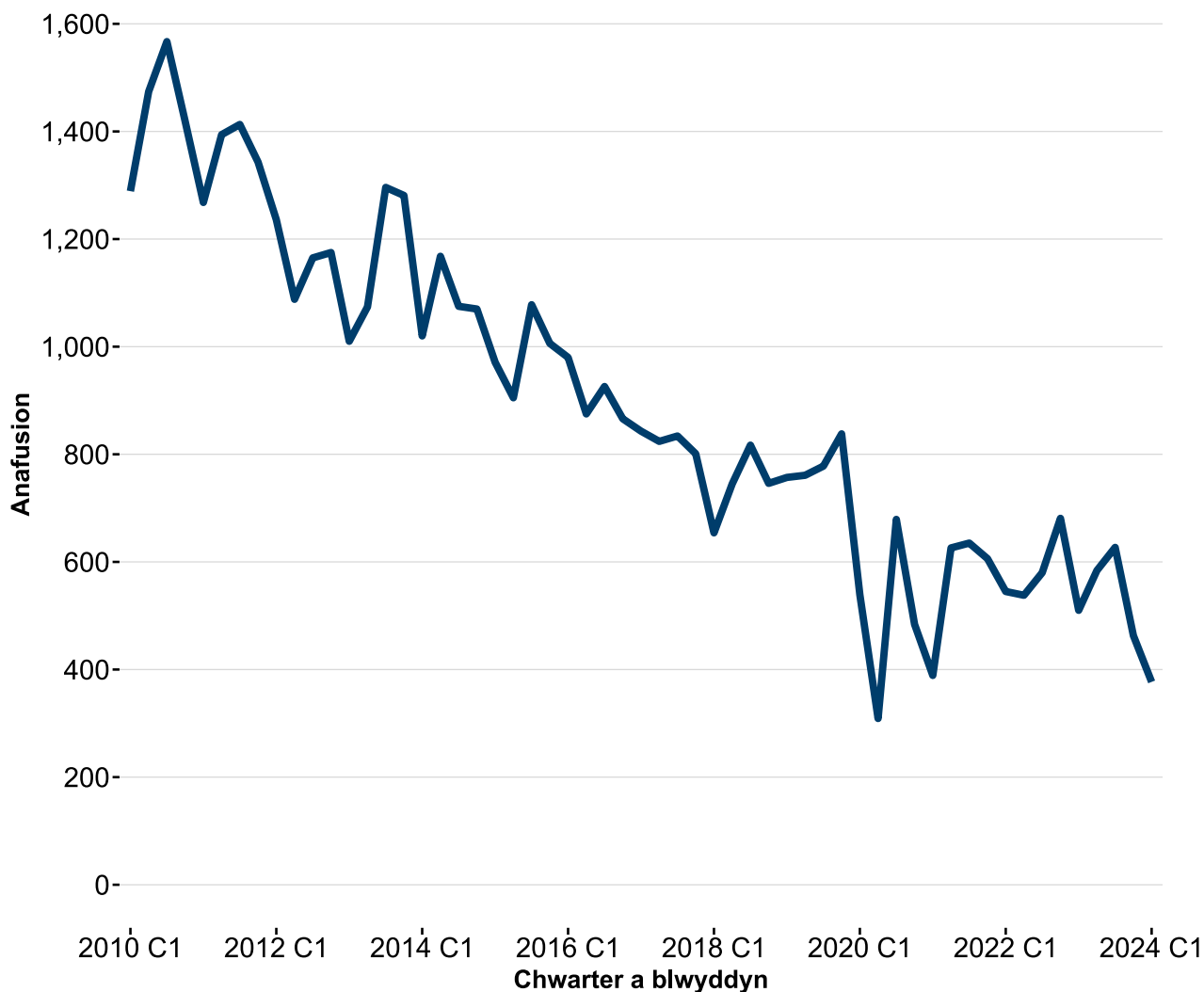
Nifer yr anafiadau ar ffyrdd sydd â therfynau cyflymder o 20mya a 30mya (wedi'u cyfuno) yn Ch1 2024 oedd y ffigurau chwarterol isaf a gofnodwyd yng Nghymru y tu allan i gyfnod COVID-19. Yn gyffredinol, mae'r nifer hwn wedi bod yn gostwng dros y degawd diwethaf.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-wedi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ffigur 4: Anafiadau a gofnodwyd ar ffyrdd sydd â therfynau cyflymder o 20mya a 30mya yng Nghymru fesul chwarter, Ch1 2010 i Ch1 2024

Disgrifiad o Ffigur 4: Mae'r siart llinell yn dangos cyfres amser chwarterol o anafiadau mewn gwrthdrawiadau ffyrdd a gofnodwyd gan heddluoedd ar ffyrdd sydd â therfynau cyflymder o 20mya neu 30mya (wedi'u cyfuno) yng Nghymru fesul chwarter rhwng Ch1 2010 a Ch1 2024. Mae'r niferoedd wedi gostwng yn gyson dros y degawd diwethaf.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-wedi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Ffynhonnell: Ystadegau gwrthdrawiadau ffyrdd, Llywodraeth Cymru

Nodiadau

Mae'r ystadegau'n cyfeirio'n unig at bobl a gafodd anafiadau personol mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd y rhoddwyd gwybod amdanynt i'r heddlu. Ceir rhywfaint o bosibilrwydd o thangofnodi achosion o'r fath, yn enwedig ar gyfer digwyddiadau llai difrifol lle nad oedd swyddogion yr heddlu yn bresennol ynddynt.

Nid yw'r ystadegau hyn yn cynnwys gwrthdrawiadau ar y ffyrdd:

- na roddwyd gwybod amdanynt i'r heddlu
- a ddigwyddodd ar dir preifat h.y. meysydd parcio neu gaeau
- lle na gofnodwyd unrhyw anafiadau personol
- lle cadarnhawyd y gwrthdrawiad yn hwyrach gan weithiwr meddygol proffesiynol neu grwner i fod yn hunanladdiad neu episod meddygol.

Ar 17 Medi 2023, newidiodd y gyfraith y terfyn cyflymder diofyn ar ffyrdd cyfyngedig yng Nghymru o 30mya i 20mya. Mae'r ffyrdd hyn fel arfer yn strydoedd preswyl neu brysur i gerddwyr gyda goleuadau stryd. Bydd y newidiadau wedi effeithio ar y rhan fwyaf o ffyrdd oedd yn 30mya cyn 17 Medi, ond nid pob un. Rydym wedi cyhoeddi map ar [MapDataCymru](#) sy'n dangos pa ffyrdd sydd wedi aros ar 30mya.

Mae rhai materion ansawdd data wedi'u nodi mewn perthynas â'r terfyn cyflymder a gofnodwyd ar gyfer y ffyrdd lle digwyddodd y gwrthdrawiadau. Caiff hyn ei esbonio'n fanylach ar ddechrau [Gwrthdrawiadau ffyrdd a gofnodwyd gan yr Heddlu: bwletin ystadegol 2023](#) ac yn yr [adroddiad ansawdd data](#).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-weddi-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Manylion cyswllt

Ystadegydd: James Khonje

E-bost: ystadegau.trafnidiaeth@llyw.cymru

Cyfryngau: 0300 025 8099

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/gwrthdrawiadau-ffyrdd-wediu-cofnodi-gan-yr-heddlu-ionawr-i-fawrth-2024-dros-dro-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).